

№ 21 (20285) 2013-рэ илъэс мэфэку МЭЗАЕМ И 7

Адыгэ Республикэм и Правительствэ игъэзет

Язэпхыныгъэ агъэпытэщт

Адыгэ Республикэм и Ліышъхьзу Тхьакіущынэ Аслъан Урысые Федерацием шъолъырхэм яхэхъоныгъэкІэ и Министерствэ ипащэ игуадзэу Сергей Назаровым, мы министерствэм имежрегиональнэ Гъэlорышlапізу Къыблэ федеральнэ шъолъырым щыізм ипащэу Алексей Копалиным, ащ игуадзэхэу Сергей Михалевымрэ Александр Чисниковымрэ тыгъуасэ alукlaгъ. Іофтхьабзэм хэлэжьагъэх AP-м и Къэралыгъо Совет – Хасэм и Тхьаматэу Владимир Нарожнэмрэ республикэм и Премьер-министрэу Къумпіыл Муратрэ. Адыгеим хэхъоныгъэхэр ышіынхэмкіэ амалэу іэкіэлъхэм, пшъэрылъ шъхьа в ахэр атегущы в агъэх.

— Мы аужырэ илъэсхэр пштэмэ, республикэм федэу къыхьыжьырэр нахьыбэ тшІын, бюджетым фэдищкІэ хэдгъэхьон тлъэк Гыгъэ, инвестициеу тиэкономикэ къыхалъхьагъэр сомэ миллиард 72-м къехъугъ. Джащ фэдэу федеральнэ гупчэм ІэпыІэгъу тедзэу къытфитІупщырэр нахь макІэ тшІыгьэ. Адыгеим хэхьоныгъэхэр ышІынхэм, ыпэкІэ лъыкІотэным тапэкІи тишъыпкъэу Іоф дэтшІэным тыфэхьазыр. АщкІэ федеральнэ гупчэр ІэпыІэгъу къытфэхъунэу тыщэгугъы. Мыщ

альнэ-экономикэ хэхьоныгъэхэр ышІынхэмкІэ программэ иІэныр ары, — къы Гуагъ ТхьакІущынэ Аслъан.

Сергей Назаровым къызэри-ІуагъэмкІэ, Министерствэм концепциеу ыштагъэм диштэу, шъолъырхэм хэхьоныгъэхэр естыныхпеск иІмы мехныІша агъэпытэным дэлэжьэщт межрегиональнэ гъэІорышІапІэхэр федеральнэ шъолъырхэм ащызэхашэх. Лъэпкъ стратегием къыщегъэжьагъэу экономикэ хэхъоныгъэхэм анэсэу пшъэрылъэу къэуцухэрэр зэшІохыдэжьым пшъэрылъ шъхьаГэу гъэнхэм а къутамэхэр фэгъэзэкъэуцурэр республикэм соци- гъэщтых. Субъектхэм нахь

благъэу нэІуасэ зафашІыным, гъэхъагъэу ашІыхэрэм адакІоу, гумэкІыгьоу, щыкІагьэу яІэхэр зэгъэшІэгъэнхэм, ІэпыІэгъу афэхъунхэ зэральэкІыщт льэныкъохэр гъэнэфэгъэнхэм афэшІ мыщ фэдэ зэТукІэгъухэр Министерствэм зэрэзэхищэхэрэр С.Назаровым къыІуагъ. Экономикэм ылъэныкъокІэ мы аужырэ илъэсхэм Адыгеим хэхъоныгъэшІухэр зэришІыгъэхэр къыхигъэщыгъ, республикэм ипащэхэм тапэкІэ анахьэу анаІэ зытырагъэтын фаехэм кІэкІэу къащыуцугъ.

Урысыем ишъолъырхэм зэкІэми гумэкІыгъохэр яІэх, ахэр зэфэтхьысыжьынхэ, хэкІыпІзу щыІэхэм тызэдяусэн, тизэпхыныгъэ дгъэпытэн зэрэтлъэк Іышт лъэныкъохэр дгъэнэфэнхэ фае, — къыІуагъ Сергей Назаровым.

ЗэІукІэгъум хэлэжьагъэхэр Іофыгъо шъхьа Гэу зытегущы-Іагъэхэм ащыщ зекІон лъэныкъом хэхъоныгъэхэр ышІынхэмкІэ республикэм зэшІуихырэр.

ТХЬАРКЪОХЪО Адам.

ТхьакІущынэ Аслъан къалзу Мыекъуапз ипащз ипшъэрылъхэр зыгъэцакІэрэр ригъэблэгъагъ

Адыгэ Республикэм и Ліышъхьэу Тхьакіущынэ Аслъан республикэм и Правительство зычіот Уном муниципальнэ гъэпсыкіэ зиіэ «Къалэу Мыекъуапэ» ипащэ ипшъэрылъхэр зыгъэцэкІэрэ Наролин Александр тыгъуасэ щыригъэблэгъагъ. Адыгэ Республикэм и Премьер-министрэу Къумпіыл Мурат зэіукіэм хэ-

ТхьакІущынэ Аслъан зэрэхигъэунэфыкІыгъэмкІэ, республикэм ипащэхэм Мыекъуапэ имэрэу щытыгъэ Михаил Черниченкэм иІофшІакІэ осэ дэгъу фашІы, къалэу Мыекъуапэ дэсхэм ящыІэкІэ-псэукІэ зыкъегъэІэтыгъэнымкІэ гухэлъэу щыІэхэр къэлэ администрацием чанэу щыІэныгъэм щыпхырищынхэу мэгугъэх.

Михаил Черниченкэм опытэу, шІэныгъэу иІэхэм уасэ афэтэшІы, ащ епхыгъэу республикэм и Лышъхьэ иупчІэжьэгъоу гъэнэфэгъэным ехьылІэгьэ унашьор тштагьэ. Мыекъуапэ имэр ипшъэрылъхэр зэрэбгъэцак Іэрэм елъытыгъэу уипшъэрылъыр текІоныгъэшІухэу ашІыгьэхэм ахэбгьэхьоныр ары, — хигъэунэфык
Іыгъ Тхьак
Іущынэ Аслъан Наролин Александр зыфигъазэзэ.

Къалэу Мыекъуапэ исоциальнэ-экономикэ Іофыгъохэм язэшІохынкІэ хабзэм иреспубликэ, имуниципальнэ къулыкъухэр тапэкІэ зэрэзэдэлэжьэ-

щтхэм зэІукІэгъум щытегущы-Іагъэх. Апэрэ чэзыоу зылъы Іэсыгъэхэр инвесторхэр къызэрэрагъэблэгъэщтхэр, къалэу Мыекъуапэ дэт унэхэм архитектурэ гъэпсыкІзу яІзхэр зэблэхьугъэнхэр ары. Хабзэм иреспубликэ къулыкъухэмрэ народнэ депутатхэм якъэлэ Советрэ ягъусэу пшъэрылъхэр зэкІэ зэшІохыгъэнхэм ык ГуачІэ рихьылІэным зэрэфэхьазырыр Александр Наролиным къы-Іуагъ.

Наролин Александр 1972-рэ илъэсым къэхъугъ, Пшызэ шъолъыр мэкъу-мэщ институтымрэ Пшызэ шъолъыр аграрнэ къэралыгъо университетымрэ кънухыгъэх. Мы уажырэ ильэситфым къыкІоцІ Федеральнэ хэбзэІахь къулыкъум Адыгэ Республикэмк і э ирайон инспекциеу N 3-м ипащэу щытыгъ.

Адыгэ Республикэм и **Пышъхьэ ипресс-къулыкъу** иматериалхэр дгьэфедагьэх

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм

Ильэсыбэ хьугьэу гуетыныгьэ фыриГэу ипшьэрыльхэр зэригъэцакІэхэрэм пае Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Щытхъу тхылъ фагъэшъошагъ Зиброва Галинэ Андрей ыпхьум, Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Аппарат мылъку-хъызмэт гъэ Іорыш Іап Ізу иІэм ипроизводственнэ, икъулыкъушІэпІэ унэхэм ягъэкъэбзэн фэгъэзагъэм.

Іофыгьохэм ащагьэгьозагь

Мы мэфэ дэдэм УФ-м шъолъырхэм хэхъоныгъэ ягъэшІыгъэнымкІэ иминистрэ игуадзэу Сергей Назаровыр зыхэлэжьэгъэ зэхэсыгъо АР-м и Правительствэ зычіэт Унэм щыкіуагъ. Ар зэрищагъ АР-м и ЛІышъхьэу ТхьакІущынэ Аслъан.

ПсэолъэшІыным, псэупІэкоммунальнэ хъызмэтым алъэныкъокІэ гумэкІыгъоу щыІэхэр, федеральнэ программэ зэфэшъхьафхэм, инвестиционнэ проектхэм япхырыщынкІэ Іофыгьоу къэтэджыхэрэр ары

анахьэу зытегущы Гагъэхэр. ЗэшІохыгъэу, хэхъоныгъэу щыІэхэм анахьэу, Іофыгъоу республикэм иІэхэр нахь къыхагъэщыхэу, ахэм хэкІыпІэу афэхъуштым, Федеральнэ Гупчэм ІэпыІэгъоу къаритышъу-

щтым зэдытегущыІэнхэр нахь игъоу зэрэщытыр АР-м и Лышъхьэ къыхигъэщыгъ. Ащ иджэуапэу субъектым игумэкІыгъохэм защагъэгъозэныр япшъэрылъ шъхьаІэу къызэрэкІуагьэхэр ыкІи амалэу щыІэмкІэ ІэпыІэгъу къатыным зэрэфэхьазырхэр Сергей Назаровым къы Іуагъ.

АР-м псэолъэшІынымкІэ, транспортымкІэ, псэупІэ-коммунальнэ ыкІи гьогу хъызмэт-

хэмкІэ иминистрэу Валерий Картамышевым ипсалъэ къыщыхигьэщыгьэхэм ащыщ Адыгэкъалэ ипсэуп Гэ-коммунальнэ хъызмэт иІофхэм язытет, псыкъэкІуапІэхэм, фабэр къызэрыкІохэрэм япроцент 80-р зэблэхъугъэн фаеу зэрэщытыр. Нэужым ащ имызакъоу, къалэр загъэпсым къагъэкощыжьыгъагъэхэм икъу фэдизэу псэупІэхэр зэрарамытыгъагъэхэм непэ Іофыгъохэр къызэригъэхьылъэхэрэм къатегущы Гагъ Адыгэкъалэ иадминистрацие ипащэу Хьатэгъу Налбый.

Джащ фэдэу зекІоным ылъэныкъокІэ Іофыгъохэм, псэупІэу Дахьо икІзу Лэгьо-Накьз кІорэ гьогум ишІын, псырыщапІзу Мыекъопэ районым щырагъэжьагъэм икъудыин алъэныкъокІэ непэ зыгъэгумэкІыхэрэм министрэм игуадзэ ащагъэгъозагъ, мыхэм язэшІохынкІэ ГупестеГиышкшык устеГыпеГи мен ихыгъэу къаТуагъ.

Іофыгьоу къаІэтыгъэхэм зэратегущы Іэщтхэр, амалэу щыІэмкІэ къызэрадеІэштхэр Сергей Назаровым къы Іуагъ.

ХЪУТ Нэфсэт.

ІэнатІэм зэрэтекІыжьырэм

дырагъэштагъ

Мыекъуапэ инароднэ депутатхэм я Совет зимычэзыу я 70-рэ зэхэсыгъо тыгъуасэ иІагъ. Республикэм икъэлэ шъхьаІэ имэр ІзнатІзм ежь ишІоигъоныгъэкІз нахыжызу зэрэтекІыжыырэм фэгъэхьыгъэ лъэІу тхыльыр Іахыгъ ыкІи администрацием ипащэ ипшъэрылъхэр ыгъэцэкІэнэу Александр Наролиныр зэрагъэнэфагъэм дырагъэштагъ. Депутатхэм язэхэсыгъо хэлэжьагъэх АР-м и Премьер-министрэу КъумпІыл Мурат, Мыекъуапэ ипрокурорэу Андрей Фатиныр, къэлэ администрацием икъулыкъухэм япащэхэр.

— Мы ІэнатІэр къэзгъэтІылъыжьынымкІэ унашьор сэрсэрэу сшІыгъэ, нахь псынкІи сыкъэхъугъ. Къалэм иапшъэрэ -едеашп медеГлареатык сТтанеТ кІыжьэу телъым зыми уасэ фишІышъущтэп. Мыекъуапэ сэ илъэс 15-рэ сыщылэжьагъ. Непэ кІочІакІэхэр ищыкІагъэх, ныбжыкІэхэм гъогур афызэІухыгъэн фае. Александр Наролиным икандидатурэ дежъугъэштэным сыщэгугъй, — къыГуагъ Михаил Черниченкэм.

АР-м и ЛІышъхьэ иунашъокІэ

ЛІышъхьэ иупчІэжьэгъоу ыгъэнэфагъ.

Тофэу джынэс зэшТуихыгъэхэм апае КъумпІыл Мурат Михаил Черниченкэм рэзэныгъэ гущыІэхэр пигьохыгъэх, тапэкІи къалэм щыпсэухэрэм шІуагъэ къытэу афэлэжьэнхэм администрацием илІыкІохэм зытырагъэпсыхьанэу ариІуагъ.

Александр Наролиныр Мыекъуапэ иадминистрацие ипащэ игуадзэу гъэнэфэгъэным ыкІи хэдзынхэр зышыкІощт уахьтэм, мы ильэсым иІоныгьо мазэ нэс, администрацием ипэщэ ІэнатІэ Михаил Черниченкэр АР-м и ыгъэцэк Гэным афэгъэхьыгъэ

Іофыгьохэм апэ ахэпльагьэх. Ащ зэрезэгъыхэрэм ишыхьатэу депутатхэм зэк Тэми зэдырагъаштэу амакъэ атыгъ. Нэужым Наролиныр администрацием ипащэ игуадзэ зэрэхъугъэм фэгъэхьыгъэ тхылъым Черниченкэр кІэтхэ-

Наролиным къызэриІуагъэмкІэ, Мыекъуапэ имэр ІэнатІэ фэбэнэщтхэм ахэтэу зыкъигъэ-

Администрацием ипащэу зы-- ист пъзканым места Пина места Теци ил Черниченкэр къытегущы Іагъ, яшІуагъэу къырагъэкІыщтыгъэм пае Мыекъуапэ щыпсэухэрэм, депутатхэм, республикэм ипащэхэм тхьашъуегъэпсэу къари-

иІофышІэхэр, университетым

икІэлэегъаджэхэр, шІэныгъэхэм

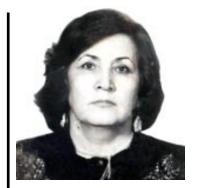
зыщахагъэхъорэ институтым

кІоу олимпиадэм хэлажьэхэрэм

Илъэс къэс урыс кІэлэеджа-

иметодистхэр.

САКИЙ Римм Сафраил ыпхъу

-еІлиє уєшети детлинеІиШ сэгъэ, цІыфыгъэшхо зыхэлъыгъэ, иІофшІэгъухэмрэ иныбджэгъухэмрэ сыдигъуи афэхьалэлыгъэ, Ермэлхьэблэ бзэшІэныгъэ университетым иректорэу, филологие шІэныгъэхэмкІэ докторэу, профессорэу, Пшызэ шьольыррэ Урысые Федерациемрэ шІэныгъэхэмкІэ язаслуженнэ ІофышІэшхоу, шІэныгъэхэмкІэ Дунэе Адыгэ Академием идействительнэ членэу Сакий Риммэ Сафраил ыпхъум идунай зэрихъожьыгъэр лъэшэу гухэкІ тщыхъугъ.

Сакий Риммэ щыІэныгъэ, творческэ гъогу гъэшІэгъон къыкІугъ, Къэбэртэе-БэлькъарымкІэ къуаджэу Щэджэм кънщыхъугъ. Мы республикэм университетыр къыщиухыгъ, нэмыцыбзэр ары сэнэхьат зэрэзэригъэгъотыгъэр, гурыт еджапІэм щыригъэджагъэх, етІанэ Ермэлхьаблэ дэт кІэлэегъэджэ академием Іоф щишІагъ, ІэкІыб къэралыгъуабзэхэм якафедрэ ипэщагъ. Темыр КавказымкІэ лингвистическэ университет иныр зэхищагъ, илъэсыбэрэ ащ иректорэу щытыгъ. Мы университетым изэхэщэн льапсэ фэзышІыгьэр Сафраил ыпхъоу Римм, а лъэхъаным а бзылъфыгъэ закъор ары шІэныгъэхэмкІэ кандидатэу щытыгъэр. Джыдэдэм АЛГУ-м гъэхъагъэ хэльэу шІэныгъэхэмкІэ доктор ыкІи кандидатипшІ пчъагъэмэ Іоф щашІэ, ежьыр ары ахэм азыныкъом Іоф адэзышІагьэр. Гъэсэныгъэшхо, акъыл чан зиІэгьэ профессорэу Сакий Риммэ кІэщэкІо дэгъоу щытыгь, бзэшІэныгьэм Урысыемрэ Темыр Кавказымрэ хэхьоныгъэу ащишІыгъэм иІахьышхо хэлъ, роман филологием итеоретическэ ІофыгъохэмкІэ научнэ ІофшІэгъэ 300-м ехъумэ яавтор. Ахэм ащыщэу ІофшІэгъэ 20-р академическэ монографическэ ушэтынхэу щытых. Сакий Риммэ кІэщакІо зэрэфэхъугъэм тетэу лингвокультурологическэ, лингвоконцептологическэ динамикэм итеориекІэ научнэ къутамэу АЛГУ-м щызэхащагъэм гъэхъагъэ хэльэу Іоф ешІэ. Ильэсыбэхэм къакІоцІ ар Пшызэ шъолъыр, Адыгэ къэралыгъо университетхэм ядокторскэ диссертационнэ советхэм ахэтыгъ.

Гушъхьэлэжьыгъэ бай зыугъоигъэ, акъылышхо, научнэ амалышхохэр зиІэгъэ Сакий Риммэ теоретическэ ІофшІэгъэ, лингвистикэмкІэ методологическэ проект гъэшІэгъонхэр къытфигъанэхи тхэкІыжьыгъ.

ЦІыф хьалэлэу, гукІэгьоу щытыгъэ, сыдигъуи зыкъыфэзыгъазэхэрэм адеГэным фэхьазырыгъэ Сакий Риммэ Сафра--ехив охшестифыІр фустим ти льыгьэ бзыльфыгьэу егьашІэми тыгу илъыщт.

Щ. Е. ЩашІэ, К. Хь. ЩашІэ, Р. Хь. Мамый, З. У. Блэгьожь, Къ. Н. Пэрэныкъу. Ф. Н. ХъуакІо, Дж. Хь. Мэкъул, А. Ю. КІыргь, У. М. Пэнэшъу, Ф. Б. Бэшыкъу

АПЭРЭ СПАРТАКИАДЭР

Федеральнэ уплъэкіокіо шъхьа-Ізу Адыгеим щыіэ Ліыіужъу Адам кІэщакіо фэхъуи, апэрэу спартакиадэ Мыекъуапэ щызэхащагъ. Полицием, прокуратурэм, ошіэ-дэмышіэ Іофхэмкіэ къулыкъум, хыкумэтхэм, нэмыкіхэм якомандэхэр зэlукіэгъухэм ахэлажьэх.

Апэрэ мафэм волейбол зэдешІагъэх. АР-м физкультурэмкІэ ыкІи спортымкІэ и Комитет итхьаматэ игуадзэу Джармэкъо Юсыф тызэрэщигъэгъозагъэу, спорт лъэпкъи 6-кІэ командэхэр зэнэкъокъущтых. Тхьамафэ къэс гъубджым ыкІи мэфэкум зэІукІэгъухэр яІэщтых.

ELI9

ЦІыфхэм япсауныгъэ гъэпытэгъэным, языгъэпсэфыгъо уахътэ нахь гъэшІэгьонэу агъэкІоным спартакиадэр фэгъэхьыгъэу зэхэщакІомэ алъытэ. Республикэм испорткомитетрэ спорт обществэу «Динамэмрэ» спартакиадэр зэхащагъ.

> САХЬИДЭКЪО Нурбый.

АдыгабзэмкІэ **ЗЭНЭКЪОКЪУХ**

Тигъэзет къызэрэхиутыгъэу, адыгабзэм, литературэм ыкІи адыгэ хабзэм анэмыкіырэ предметхэмкіэ республикэ олимпиадэхэр аухыгъэх. Джы мы мафэхэм адыгабзэмкіэ олимпиадэр Мыекъопэ къэралыгъо университетым щыкІуагъ. Ащ хэлэжьагъ районхэм ыкІи къалэхэм ащытекІогъэ кіэлэеджэкіо 70-рэ. Ахэр я 9 - 11-рэ классхэм ащеджэх.

Урысэу адыгабзэр зэзыгъашІэхэрэмрэ адыгэ кІэлэеджакІохэмрэ шъхьафэу гощыгъэхэу олимпиадэр кІуагъэ. КІэлэ-

уплъэкІурэ жюрим хэтыгъэх гъэмрэкІэ и Министерствэ

еджакІохэм яшІэныгъэхэр зы-АР-м гъэсэныгъэмрэ шІэны-

япчъагъэ нахьыбэ мэхъу. Ащ къегъэльагъо адыгабзэр зэзыгъашІэ зышІоигъохэм зэра-

Олимпиадэр уцугъуитІоу гощыгъэу кІуагъэ. Апэрэм кІэлэеджакІохэм адыгабзэм илъэныкъо пстэумкІи гъэцэкІэнхэр ашІыгъэх, ятІонэрэ уцугъом творческэ ІофшІэн агъэцэкІагъ. Адыгэ классхэм ащеджэхэрэм грамматическэ гъэцэк Іэн зигъусэ изложение атхыгъ, урыс кІэлэеджакІохэм жэрыІоу рассказ зэхагъэуцуагъ.

мехефам мы мафэхэм жюрим хэтхэр ахэпльэх.

Джы мэзаем и 8-м адыгэ литературэмкІэ олимпиадэ зэ-

СИХЪУ Гощнагъу.

Уасэхэм ахэхъон ылъэкІыщт

Автомобилыр егъэзыгъэ Іоф хэмылъэу страховать зышІыхэрэм къаратыжьырэ ахъщэм хэпшІыкІэу къыхэхъощт.

«KAČKO» зыфиІорэмкІэ зиавтомобиль страховать зышІы--еІлецеати мехенишами мехеат жьын пэІухьэрэ ахъщэр зэкІэри страховой компаниехэм къызэкІагьэкІожьын фаеу УФ-м и Апшъэрэ хьыкум унашъо ышІыгъ. Ащ къызэригъэнафэрэмкІэ, машинэм хэлъыгъэ пкъыгъожъыр кІэмкІэ КАСКО-м зэблихъун фае.

УФ-м и Апшъэрэ хьыкум ышІыгъэ унашъор джыри хэбзэихъухьагъэу щытэп. Ау ащ дехоамынеал едефенеалым нэмыкІ хьыкумхэм агъэфедэхэзэ унашъохэр ашІыщт. Хыыкумхэм ыкІи страховой компаниехэм ямызакъоу водительхэмкІи мыщ мэхьанэшхо иІэщт.

Автомобилыр зезыфэхэрэмкІэ зэфэхьысыжь шъхьаІэу мыщ дэжьым къыхэбгъэщын плъэкІыщтыр зы — страховщикхэм зэзэгъыныгъэ адашІы зыхъукІэ транспортым хэль пкъыгъохэр жъы зэрэхъугъэхэр къыдэлъытагъзу страховать шІыгъэныр хэбзэихьухьагьэм димыштэу Апшъэрэ хьыкумым зэригъэнэфагъэр ары. Автомобилыр зезыфэхэрэм ащыщыбэхэу КАСКО-м иполис къэзыщэфыгъэхэр аварие зыхафэхэкІэ, автотранспортым игъэцэкІэжын пэІухьащт ахъщэу къаратырэр мэкІэ дэд. Ар тшвахуІсп шым дедыІлехыгыт ахъщэр страховщикым къылъытэ зыхъукІэ машинэр къызыдагъэкІыгъэ илъэсым ыкІи километрэ пчъагъэу ычъыгъэм ялъытыгъэу процент гъэнэфагъэхэр гъэцэкІэжьын уасэм зэрэхигъэкІырэр ары.

Ау гражданскэ кодексым къызэрэдильытэу, автомобилыр страсалы мыфыІн салыІшых атвох кІодыгъэ ахъщэр зэкІэри къыфызэкІэкІожьын фае. Машинэм хэлъ пкъыгъохэр жъы зэрэхъугъэхэр страховой тынхэм къадыхэлъйтэгьэнэу щытэп.

Джащ фэдэу аварие хъугъзу, ау а лъэхъаным полисым имытхэгъэ нэмык водитель рулым кІэрысыгъэ хъуми, ащ игъэцэкІэжьын пэІухьащт ахъщэр автомобилыр зыем страховой компанием къыритыжьын фаеу Апшъэрэ хьыкумым ыгъэнэфагъ.

ЗэфэшІыгъэ Іахьзэхэлъ обществэу СГ «Уралсиб» зыфиІорэм икъутамэу Адыгеим щыІэм иІофышІэхэм УФ-м и Апшъэрэ хьыкум ышІыгьэ унашьор агъэшІэгъуагъ. Ащ именеджерэу Болэкъо Альбинэ къызэриТуагъэмкІэ, КАСКО-м къыдилъытэрэ зэзэгъыныгъэр цІыфым ежь ишІоигъоныгъэкІэ ештэ. Ащ -ва мехоалынсал едефенеалыал томобилыр зезыфэхэрэр езэгъынхэ е аш кІэмытхэнхэ фитыныгъэ яІагъ. Страховщикхэр зэрегупшысэхэрэмкІэ, мыщ фэдэ унашъом къыкІэлъыкІоу уасэхэми къахагъэхъон алъэкІыщт. Гущы-Іэм пае, автомобилыкІэм, жъым елъытыгъэмэ, ыуасэ илъэсым къыкІоцІ процент 15 — 20-кІэ къеІыхы. Страховкэм ыпкІи гурытымкІэ ащ фэдиз къыхэ-

Къуаджэм ицІыф гъэшІуагъэхэм къахэхъуагъ

къуаджэу Джэджэхьаблэ мэфэкІ цІыфзэхэхьэ шІагьоу дестватистефие дестаГиш «Джэджэхьаблэ ицІыф гъэшІуагъ» зыфиІорэ щытхъуцІэр зыфагъэшъошэгъэ нэбгырищмэ ар къэзыушыхьатырэ лен--ыажытк едмехалыхт едмехет гъэнхэр ары. А зэТукІэм къырагъэблэгъагъэх ягъунэгъу чылэ цІыкІоу Тэуехьаблэ щыщхэри. Іофтхьабзэр зыфэгъэхьыгъэр зэлъашІагъэти, цІыф бэдэдэ культурэм иунэ къекІолІэгъагъ.

МэфэкІ зэІукІэр псэлъэ кІэкІыкІэ къызэЇуихыгъ ыкІи зэрищагъ Джэджэхьэблэ чІыпІэ коим ипащэу Хьэшхъуанэкъо Мыхьамэт. Нэбгырэ пэпчъ щыІэныгъэ гъогоу къыкІугъэр, ІофшІэгьабэу иІэр, бгьэхальхьэхэу, щытхъу тхылъхэу къыфагъэшъошагъэхэр зыфэдэхэр, ячылэ гупсэу къызщыхъугъэхэу зыщап Гугъэхэр ащымыгъупшэу къазэрэдеГэхэрэр зэхахьэм къекІолІагьэхэм Мыхьамэт къафиІотагъ. Сценэм къыдащаехэмэ афэгушІохэзэ, адыгэ шъуашэхэр зыщыгъ ныбжыкІэ цІыкІухэр иІэпы-Іэгъухэу лентэхэр апшъэ ришІагъ, тхылъхэмрэ къэгъагъэхэмрэ аритыгъэх.

Апэ сценэм къыдащэягъэр

Теуцожь районым щыщ анахыжьэу Хъут Хъызыр. 1935-рэ ильэсым ар къэхъугъ. Чырбыщзэтельхьэщтыгь, колхозым хэтыгъ, пхъэшІагъэ, киномеханикыгъ, прорабыгъ. Тыдэ зыщэІи, ыльэкІ къыгъэнагъэп, ищытхъу аригъэІуагъ. Илъэсыбэри къоджэ ефэндыгъ, цІыфхэр ыгъэрэзагъэх. Щытхъу тхылъхэри бгъэхалъхьэхэри иІэх. Хъызыр къуаджэм дэт -ешехеей ны ши мытышем кІуагъ. Къэхэлъищэу чылэм иІэхэм язэтегъэпсыхьанкІэ ышІагъэр бэ. Фэшъхьаф ІофшІэнхэу къуаджэм щызэшІуахыгъэхэми чанэу ахэлэжьагъ. Джыри ар кІэщакІоу имыІэу сыд фэдэ ІофшІэни чылэм щызэшІуахырэп.

Мыгу Хъызыр 1952-рэ ильэсым къэхъугъ. Мыекъуапэ щэпсэу, щэлажьэ, монтажнэ техникумым щеджагъ. 1976-рэ илъэсым къыщегъэжьагъэу псэолъэшІэу Іоф ешІэ. СМУ-34-м имастерыгъ, «Адыгпромстроим» ипрорабыгъ, 1992-рэ илъэсым къыщыублагъэу гъунэпкъэ гъэнэфагъэ зиІэ обществэу «Новое строительство» зыфиГорэм ипащ. ТофшГэнышхо зэшІуехы, ищытхъу арегъаІо, республикэм зэлъаш Тэрэ ипсэолъэшІ бэлахьэу зэрэщытым рэгушхох. Анахьэу къоджэдэсхэр зэрэфэразэхэр чылэм ренэу

къызэрэкІорэр, гумэкІэу дэльыр зэрэзэригьашІэрэр, ящыкІагъэр къызэрафигъэцакІэрэр, еуалІэхэрэм зэкІэ зыфаехэр къызэрафишІэрэр ары. «Урысыем ипсэольэшІ гъэшІуагъ» ыкІи «Адыгэ Республикэм изаслуженнэ псэолъэшI» зыфаІорэ щытхъуцІэхэр къыфагъэшъошагъэх.

Теуцожь Юрэ 1960-рэ ильэсым къэхъугъ. Мыекъуапэ щэпсэу. Воронеж дэт мэз техническэ институтыр къыухыгъ. 1982-рэ илъэсым Первомайскэ мэз хъызмэтым ІофшІэныр щыригъэжьагъ. Мастерэу, лесничэу щытыгъ. Мы лъэхъаным Первомайскэ мэз хъызмэтшІапІэм иотдел ипащ. Урысыем имэз хъызмэт агентствэ ирэзэныгъэ тхылъ, республикэм мэзхэмкІэ игъэІорышІапІэ, Къыблэ шъолъырым мэзхэмкІэ идепартамент ящытхъу тхылъхэр къыратыгъэх. Икъуаджэ анахь къыфэгумэкІырэ икІалэхэм ащыщ. Нэшхъэигъо ІофхэмкІэ ренэу лыкъур хьыгъэным зэрифэ-

ягумэк І адегощы. Илъэс пчъагъэ хъугъэу ынаІэ къызэратетым, ІэпыІэгъу къызэрафэхъурэм апае лъэшэу фэразэх.

Щыфзэхахьэм къыщыгущы-Іагъэх къоджэдэс анахыыжъхэм ащыщхэу БлэнэгъэпцІэ Хьамедэ, Хъут Якъубэ, Зэрамыку Казбек, кІэлакІэу Дэрбэ Хьамзэт-хьаджэ ефэндыр. Ахэм ыпшъэкІэ зигугъу къэтшІыгьэ чылэ кІалэхэу щытхъуцІэр зыфагъэшъошагъэхэм къалэжьыгъэ шъыпкъэу альытагъ, ащ фэшІ афэгушІохэзэ бэгъашІэ хъунхэу, псауныгъэ пытэ яІэнэу, ящытхьоу аГорэм хагъэхъонэу, чылэм къызэрэдэлажьэхэрэм къыкІырамыгъэчынэу афэлъэ-

МэфэкІ зэхахьэм щыфэгушІуагъэх Джэджэхьэблэ чІыпІэ коим идзэ-учет ІофшІапІэ ипащэу Нэхэе Адами. Адыгэ Республикэм идзэ комиссар иунашъокІэ, дзэкъулыкъум ащэщт ныбжьык Іэхэр шапхъэхэм адиштэу пІугъэнхэм, къушъуашэу фэгъэхьазырыгъэнхэм ильэс пчъагъэ хъугъэу щытхъу хэльэу зэрадэлажьэрэм фэшI «90 лет Военному комиссариату Республики Адыгея» зыфиІорэ бгъэхалъхьэу Нэхэе Адамэ къыфагъэшъошагъэр мыщ щыраты-

ИкІ ухым мэфэкІ зэхахьэм хэлэжьагъэхэр Къунчыкъохьаблэ иорэдыІо-къэшъокІо ансамблэу Шъоджэ Асыет зипащэм концерт гъэшІэгъонэу къафитыгъэм ыгъэчэфыгъэх. Нэужым зэкІэри чылэм дэт шхапІэм рагъэблагъэхи, адыгэ шхынхэмкІэ ахьэкІагьэх.

НЭХЭЕ Рэмэзан.

Сурэтым итхэр (сэмэгумкІэ къебгъэжьэнышъ): Джэджэхьэблэ чІыпІэ коим ипащэу Хьэшхъуанэкъо Мыхьамэт, щытхьуцІэхэр зыфагъэшъошагъэхэу Мыгу Хъызыр, Хъут Хъызыр, Теуцожь Юр ыкІи дзэ-учет ІофшІапІэм ипащэу Нэхэе Адам.

Аннэ къэкІощт цІыфыгумэ алъыІэсынэу

«КъысаІу, ныбджэгъу, хыр чыжьэу щыІа, тынэсышъущта тэ ащ непэ? Тижьыкъэщэгъухэр зэхэтшІэн тлъэкІынба хы Іушъом дэжь тыщытэу?». Мы гушыІэхэр Италием шызэлъашІэрэ орэдыІоу Анна Татанджело иех. Италием ишоу-бизнес анахь орэдыІо дэгъухэм ащыщэу аужырэ уахътэм ар хэхьагъ.

Аннэ илъэсибл нахь ыныбжьыгъэп орэд къыІоу, зэнэ-

къокъу зэфэшъхьафхэм ахэлажьэу ыкІи ахэм текІоныгъэхэр къащыдихэу зырегъажьэм. Илъэс 15-м итыгъ Сан-Ремо щыкІогъэ фестивалым апэрэ чІыпІэр къызыщыфагъэшъуашэм. Ар зыхъугъагъэр 2002-рэ илъэсыгъ. А уахътэм къыщыублагъэу Анна Татанджело Италием щызэльашІэрэ орэдыІомэ ясатыр хэуцуагъэу хит хъурэ орэдык Іэхэмк Іэ цІыфхэр егъэгушІох.

«Дунаир зэтхъокІыным къежэ, Аннэ къэкІощт цІыфыгумэ алъыІэсынэу», — къыщеГо ащ иорэд. Ар зэрэшъыпкъэр къыушыхьатэу Урысыем изаслуженнэ артистэу, тичІыпІэгьоу Бэгь Саид проектыкІэм игъэцэкІэн фежьагъ. Саид ыгу Аннэ лъы-Іэсыгъэ къодыеп, зэрэпсаоу

зэлъиубытыгъ. «Іофхэр сиІэхэу гъэрекІо Италием сыщыІагъ. ХьакІэщым сисэу телевизорым сепльызэ, Аннэ орэд къыІоу исльэгьуагь, — къеІуатэ Саид, ащ иорэд къэІуакІэ, мэкъамэу кІэльыр сыгу хэтІысхьагь. Татанджело икъэбар сызыкІэупчІэм, Италием имызакъоу зэрэ Европэуи щызэльашІэрэ орэдыІоу зэрэщытыр къыса-Іуагъ. Ащ иорэдхэр зытет альбомыр къэсщэфи, Москва сыкъэбыбыжьыгъ».

Бэгъ Саид Интернетым щылъыхъозэ, Анна Татанджело фэгъэхьыгъэ къэбарэу ащ къыратхагъэмэ зэкІэмэ защигъэгъозагъ. Нэужым иорэдхэм ащыщхэр урысыбзэкІэ зэридзэкІыгъэх, ежьыри ахэр къы-Іохэу ыублагъ. Италием иорэдыІо ІэпэІасэрэ ежьыррэ зэгъусэхэу Урысыем концертхэр

къыщатынхэм зэрэк Іэхъопсырэр, ащ фэдэ проектым игъэцэкІэн фежьэ зэрэшІоигъор Саид орэдыІо цІэрыІоу Къэзэнэ Сати зыфеГуатэм, ари Гофэу зыфежьагъэм ильыгъэк ГотэнкІэ ІэпыІэгъушІу къызэрэфэхъущтыр къыриГуагъ. ПэшІорыгъэшъэу проектыр зыфэдэщтыр ынэгу къызыкІэуцом, Бэгъ Саид Италием быбыгъэ ыкІи зэпхыныгъэу иІэхэр къызфигъэфедэхи зэлъашІэрэ орэдыІом зыІуигъэкІагъ, зэдэгущыІэгъу дишІыгъ. Анна Татанджело лъэшэу ыгъэшІэгъуагъ ышъхьэ къырыкІуагъэм икъэбар зэкІ пІоми хъунэу Саид щыгъуазэу къызэрэчІэкІыгъэр ыкІи ащ ыгу зэри-

> штагъэм уехъырэхъышэжьынэу щытыгъэп.

ЗэдэгущыІэгъур зэрэкІуагъэм ыгъэрэзагъэу Бэгъ Саид Урысыем къыгъэзэжьыгъ, ащ лъыпытэу проектым нахь ишъыпкъэу Іоф дишІэнэу фежьагъ.

Мы мэфэ благъэхэм Анна Татанджело, Бэгъ Саид ыкІи Къэзэнэ

Сати зэгъусэхэу репетициехэр ашІыщтых, мы илъэсыр имыкІызэ концертхэр Урысыем къыщатыщтых.

Италием иорэдыІохэр Урысыем шІу щальэгъух. Шэн дахэ хъугъэ Іофтхьабзэр тичІыпІэгъоу Бэгъ Саид лъигъэкІотэн гухэлъ иІ. Гъэтхэпэ мазэм и 24-м Саид имэфэкІ мафэ Мыекъуапэ щыхигъэунэфыкІыщт хэушъхьафыкІыгъэ концерткІэ. Ар АР-м и Къэралыгъо филармоние къыщитыщт. Концертыр къызщитыщт мафэм ехъул Тэу проектэу зигугъу -ые неІмереали местыІштеск нэсыщтым Саид итворчествэ лъыплъэхэрэр щигъэгъозэ-

ДЭРБЭ Тимур.

/4±41711 7

TEATP3P

Къэсыжьыгъэх, ау рэхьатхэп

Лъэпкъ искусствэм хэхъоныгъэ инхэр фэзышіыгъэмэ ТхьакІумэщэ Налбый ахэтэлъытэ. Ащ ыгъэуцугъэ спектаклэхэу «Мэдэя», «О, си Тхь, къысфэгъэгъу!», «Герострат» зыфиlохэрэр, нэмыкlхэри Адыгэ Республикэм и Лъэпкъ театрэу Цэй Ибрахьимэ ыціэ зыхьырэм къыщагъэлъагъох. ТхьакІумэщэ Налбый къытхэтыгъэмэ, мы мафэхэм ыныбжь илъэс 75-рэ хъущтыгъэ.

Урысыемрэ Къэбэртэе-Бэлъкъарымрэ искусствэхэмкІэ язаслуженнэ ІофышІэшхоу, Адыгеим инароднэ артистэу ТхьакІумэщэ Налбый СССР-р хэгъэгушхоу тызыщыпсэущтыгъэ лъэхъаным режиссери 10 анахь дэгъоу къэралыгъом къыщыхахыгъэмэ ащыщыгъ. Спектакль пэпчъ екІолІэкІэ хэхыгъэ фишІыщтыгъ, гъэшІэгъон хъунэу фэягъ.

М. Думэным ытхыгъэм техыгъэ комедиеу «Тыкъэсыжьыгъ» зыфиІорэ спектаклыр Н. ТхьакІумащэм ыгъэуцузэ, артистхэм зэрадэгущы Іэщтыгъэ шІыкІэр сщыгъупшэрэп. Къэгъэлъэгъоныр щхэнэу щытми, акъыл хэпхынэу зэрэгъэпсыгъэм къыпкъырыкІызэ, цІыфэу еплъыщтхэм гукІэ алъыІэсы шІоигъуагъ.

Артистхэм ащыщхэр театрэм зэрэГукІыжыгъэхэм, нэмыкІ зэхъокІыныгъэхэм къахэкІэу спектаклэу «Тыкъэсыжыыгъэр» икІэрыкІэу Льэпкъ театрэм щагъэуцужьыным режиссер шъхьа Гэу Кукэнэ Мурат Іоф дишІагъ. Спектаклыр джырэблагъэ театрэм къызыщагъэлъагъом Урысыемрэ Адыгеимрэ янароднэ артистэу Кукэнэ Мурат зэхахьэм самолетыр къутагъэ, чІым къытетІысхьан ылъэкІырэп. Гъэстыныпхъэр зиухыкІэ сыда цІыфэу исхэм къяхъулІэщтыр? ХэкІодэштхэба?

Артистхэм ІупкІ у гущы Іэ щэрыохэр зэрагъэфедэхэрэм спектаклыр къегъэбаи. Нэхэе Мэрджэнэт, Уджыхъу Марыет,

къешІы. Кушъу Светланэ гъогу чыжьэ техьэгъэ купым къызэрэхэфагъэри бгъэшІэгъон фэдиз екъу. Артисткэм псынкІ у зызэблихъун зэрилъэкІырэм ишІуагъэкІэ ролэу къышІырэр щыІэныгъэм нахь пэблагъэ мэхъу. Ахъмэт Артур ІэнатІэм щыкІэрэп, ахъщэр «къетэкъохы», пшъэшъэ ныбжыкІэхэм альэкІо. Ащ фэдэ ролыр къышІызэ интерпшъашъэм «шІонагъ», ау зэрэгугъэу Іофыр къычІэкІыгъэп. Интерпшъашъэм мылъкур къызэлыекІырэ хъульфыгъэр хъатэ пихьырэп. Пшъашъэм ироль Бэ-

рэкъзе Заремэ къешІы. Огум къикІыжьын зымылъэкІырэ купыр мэгумэкІы, телефонкІэ яІахьылхэм, нэІуасэхэм афытеох. Нэнэжъыр адыгабзэр зэзыгъэшІэнэу фэмые кІэлэцІыкІум къызэрэдэгущыІэрэм акъылэу хэпхыщтыр сыда? Янэжъ къыкІэныщт ахъщэм, мылъкум сабыир янэцІы... ГукІэгъу, цІыфыгъ, адыгагъ зыфэпІощтхэр щегъэзыех.

Самолетыр огум итызэ летчикмэ агъэцэк Іэжьи, Мыекъуапэ къыщытІысыжьыгъэх. Ядэжь къэсыжьыгъэх, ау агукІэ рэхьатыхэрэп, полицием икъулыкъушІэхэр къапэгъокІыгъэх...

-инфизик емфиЦ такльхэр тапэкІи дгъэуцужьыщтых, — eIo Кукэнэ Мурат. – Пэрэныкъо Чэтибэ, Хъунэго Саидэ, Хьакъуй Асльан, Къэбэртэе-Бэлъкъарым идраматургэу Думэн Мурадинэ, нэмыкІхэм атхыгъэхэр къэдгъэлъэгъощтых.

Сурэтыр спектаклэу «Тыкъэсыжьыгьэм» къыщытырахыгь.

къызэрэщиІуагъэу, ТхьакІумэщэ Налбый ишІушІагъэ уасэу фашІырэм ишыхьат «Тыкъэсыжьыгьэр», нэмык I спектакльхэр къызэрагъэлъагъохэрэр.

Ахъщэм уасэ ...емажеІыми

Спектаклым уеплъызэ макІэп узэгупшысэрэр. ЛъэкІ зиІэхэр самолетымк і тьогу чыжьэ техьагъэх. Загъэпсэфыщт, загъэтхъэщт. ОшІэ-дэмышІэу огум ит

Нэхэе Адам рольхэр къашІызэ, зэгъэпшэнхэм уафащэ. Унагъор пытэным пае зэгурыІоныгъэ илъын фае. АщкІй артистхэм узэращытхъун щыІ. Ахъщэр «изытэкъухьэрэм», сомэр зыдедоГлид остануи медетистим ьшІэрэп, дунэе Іофхэр зэрифэхэу къыщэхъу. ХьатхьакГумэ Аскэрбый къышІырэ ролым псэ къызэрэпигъакІэрэм дакІоу, ІокІэшІыкІэхэр зэригъэфедэхэрэм узыІэпещэ.

КІыкІ Юрэ ефэндым ироль

АТЛЕТИКЭ ОНТЭГЪУР

Тибатырхэм ямедальхэр

<u>Телефонкіэ къатыгъ</u>. Урысыем и Къыблэ шъолъыр атлетикэ онтэгъумкіэ изэнэкъокъу Волгоград щэкіо. Илъэс 20-м нэс зыныбжь батырхэр апэрэ чіыпіэхэм афэбанэх.

Адыгэ Республикэм атлетикэ онтэгъумкІэ икІэлэцІыкІу-ныбжьыкІэ спорт еджапІэ зыщызыгъасэрэмэ медальхэр къыдахыгъэх. Мыекъуапэ ия 7-рэ гурыт еджапІэ икІэлэеджакІоу Кобэщыч Асльан, кг 62-рэ къэзыдеІпыР ефепа, пужк емедынізр къыфагъэшъошагъ, тренерыр Уджыхъу Мэдин.

Джамбэчые иныбжьык Іэхэу Къумыкъу Аслъан, кг 77-рэ, ДышъэкІ Андзаур, кг 85-рэ, ятІонэрэ ыкІи ящэнэрэ чІыпІэхэр къыдахыгъэх, тренерыр Чэмбэхъу Ан-

Батырхэм зэнэкъокъур тыгъуасэ аухыгъ.

Сурэтым итхэр: Уджыхъу Мэдинэрэ Кобэщыч Аслъанрэ.

НэкІубгьор зыгьэхьазырыгьэр ЕМТІЫЛЪ Нурбый.

Зэхэзыщагъэхэр:

Адыгэ Республикэм лъэпкъ ІофхэмкІэ, ІэкІыб къэралхэм ащыпсэурэ тилъэпкъэгъухэм адыряІэ зэпхыныгъэхэмкІэ ыкІи къэбар жъугъэм иамалхэмкІэ и Комитет Адресыр: ур.Крестьянскэр, 236

> Редактор шъхьаІэр ДЭРБЭ ТИМУР

Редактор шъхьаІэм иапэрэ гуадзэр мэщліэкъо Саид

ПшъэдэкІыжь зыхьырэ секретарыр

нэпшіэкъуй **3ayp**

> Редакциер зыдэщыІэр: 385000,

къ. Мыекъуапэ, ур. Первомайскэр, 197.

Телефонхэр: приемнэр: 52-16-79,

редактор шъхьаІэм иапэрэ гуадзэр: 52-49-44, редактор гуадзэрпшъэдэкІыжь зы-

52-16-77. E-mail: adygvoice@mail.ru

хьырэ секретарыр:

Зыщаушыхьаты-

гъэр: Урысые Федерацием хэутын ІофхэмкІэ, телерадиокъэтынхэмкІэ ыкІи зэлъы-ІэсыкІэ амалхэмкІэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ -ыqоІет сІпыІР шІапІ, зэраушыхьатыгъэ номерыр ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутырэр

OAO-y «Полиграф-ЮГ», 385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Пионерскэр, 268

> Пчъагъэр 4010 Индексхэр 52161 52162 Зак. 320

Хэутыным узщыкІэтхэнэу щыт уахътэр Сыхьатыр 18.00 ЗыщыкІэтхэгъэхэ уахътэр Сыхьатыр 18.00

БАСКЕТБОЛ. АПШЪЭРЭ КУПЫР

ЕшІэгъуитІу текІоныгъитІу

«Согдиана-СКИФ» Воронеж — «Динамо-МГТУ» Мые-къуапэ — 78:83 (18:12, 15:21, 17:19, 21:19: 7:12).

Мэзаем и 5-м Воронеж щызэдеш агъэх.

«Динамо-МГТУ»: Вакульчук — 6, Зеленский — 5, Гапо-шин — 14, Хмара — 12, Степанов — 10, Хьакъун — 4, Воротников — 9, Янютин — 23.

Зэнэкъокъум апэрэ чІыпІэр щызыІыгъ командэм зэкІэлъыкІоу тІогьогогьо тибаскетболистхэр текІуагьэх. Тренер шъхьаІэу Андрей Синельниковым зэхэщэн Іофхэр дэгъоу егъэцакІэх, тикомандэ финалныкъом щешІэнэу зегъэхьазыры.